

νετα κυρίως τὸ ἀπόγευμα τῆς παραμονῆς) Θράκ. (Αὐδὴμ. κ.ά.) Ἀποβραδὺς γιόρτασέ με καὶ τὴν αὐγὴν κατέλυσέ με (συνών. με τὴν προηγουμ.) Πόντ. (Ἰνέπ.) || Ἀσμ.

Δώδεκ' ἀγιοὺς ἐώρταζα, ὅσοι 'ν' οἱ γι-Ἀποστόλοι,
νὰ βλέπον δὲ κορμάκι σου καματερὴ καὶ σκόλη
Κρήτ.

Πανηγυράκι γίνεται κάτου 'ς τὸν ἅγιο Πέτρο
κι ὁ νιὸς ὁποὺ τὸ γιόρταζε κι ὁ νιὸς ὁποὺ γιορτάζει
σφάζει τὰ χίλια πρόβατα, τὰ πεντακόσια γίδια
Πελοπν. (Δημητσάν.)

Τσι σκόλες δὲ ὀρτάζομε, ἀγίους δὲ διμοῦμε
καὶ τ' ἅγιό τους ὄνομα ὅλοι τὸ βλαστημοῦμε
αὐτόθ.

Πανηγυράκι γέρονταν, μικρὸ πανηγυράκι
κι ὁ νιὸς ν-ὅπου τὸ γιόρταζε κι ὁ νιὸς ποὺ τὸ γιορ-
τάζει
στέκετ' ὀρθὸς κι τοὺς κιρνάει κι τοὺς κιρνάει κι πίνουν

(ἐνν. ὅτι ἐορτάζει τὴν μνήμην ἀγίου τινὸς) Ἡπ. (Μαργαρ.)
Καὶ πκθ. τιμῶμαι ἐορταστικῶς λόγ. κοιν. καὶ δημῶδ. Λῆμν.
Μακεδ. (Σισάν. κ.ά.) Σίφν. κ.ά.: Ἡ εἰκοστὴ ὀγδόη Ὀκτω-
βρίου ἐορτάζεται εἰς ἀνάμνησιν τοῦ νικηφόρου πολέμου κατὰ
τοῦ φασισμού. Κατ' ἔτος ἐορτάζεται ἡ ἡρωικὴ ἐξοδος τοῦ
Μεσολογγίου λόγ. κοιν. Αὐτὸς ὁ ἅγιος δὲν ἐορτάζεται 'ς τὰ
μέρη μας κοιν. Διὸ βολὲς ἐορτάζεται ὁ Χρυσόστομος Σίφν.
|| Ἀσμ.

Ἀπόψι 'νι χιριτισμοὶ κι αὐριγιον τὰ Φῶτα
κι γιορταζόμαστι κι μεῖς μ' οὔλα τῆς γῆς τὰ χόρτα
Λῆμν. 2) Ὑπολογίζω, ἐκτιμῶ, σέβομαι κάποιον ἢ κάτι Εὐβ.
(Ἀκρ. Κουρ. κ.ά.) Θεσσ. (Τρίκερ.) Μακεδ. (Καταφύγ. κ.ά.)
Πελοπν. (Δημητσάν. κ.ά.) κ.ά.: Αὐτὸς δὲ γιορτάζει οὐτὶ
Χριστὸ οὐτὶ Παναῖα οὐτὶ κανέναν Ἀκρ. Ἡ Λεν-νιὼ φορεῖ
τὰ παλιά της, γιὰτὶ γιορτιάζ-ζει τὸ σαστικό της (...σέβεται
τὸν μνηστῆρα της ἀπουσιάζοντα) Κουρ. Γιόρτασε τρία χρό-
νια τὸν ἄντρα της (τὴν μνήμην τοῦ ἀποθανόντος ἀνδρός της)
αὐτόθ. Δὲν τὸν γιορτάζου Καταφύγ. Αὐτὸς δὲ γιορτάζει
ἄνθρωπο Δημητσάν.

γιορταλλάζω ἐνιαχ. γιορταλλάζου Στερελλ. (Ἀ-
χυρ.) Μετοχ. γιορταλλάμενη Λευκ. (Φτερν.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. γιορτῆ καὶ τοῦ ρ. ἀλλάζω.

Ἀλλάζω τὴν καθημερινὴν ἐνδυμασίαν μου με ἐορταστικὴν
ἐνθ' ἄν.: Ἡ Θεοδώρα ἦταν γιορταλλάμενη Φτερν. || Ἀσμ.

Καλέ μου, τί γιορτάλλαζις κ' εἰσι γιορταλλαγμένους;
Ἰδῶ γάμους δὲ γένιτι μάλιστα κι πανηγύρι
Ἀχυρ.

γιορτάρης ἐπίθ. Κύπρ. Πελοπν. (Οἴτυλ.) Ρόδ. γιορτιά-
ρης Χάλκ. Θηλ. γιορτάρισσα Ρόδ. Πληθ. γιορταραῖοι Πε-
λοπν. (Οἴτυλ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. γιορτῆ καὶ τῆς παργωγ. κκταλ.
-ἀρῆς, διὰ τὴν ὁποῖαν βλ. -ἀρῆς.

Ὁ ἐορτάζων, ὁ ἐορταστὴς ἐνθ' ἄν.: Νά 'ρτης αὐριον, πού
'μαι γιορτάρης, νὰ σοῦ κεράσωμεν Κύπρ. Εἶπεν ὁ γιορτιά-
ρης τοῦ παπᾶ (εἰς τὸν ὁποῖον εἶχεν ἀναθέσει νὰ λειτουργήσῃ
τὸν ναὸν πρὸς χάριν του) Χάλκ. Βοήθειά τους τοῦ γιορτα-
ραῖωνε ἡ μέρα σήμερα Οἴτυλ. Συνών. γιορταστής.

γιόρταση ἡ, ἐνιαχ. γιόρτασ' Θράκ. (Αἶν.)

Ἐκ τοῦ Ἑλληνιστ. ἐορτάσις.

Γιορτάσι 1β, τὸ ὅπ. βλ.

γιορτάσι τό, πολλαχ. γιορτάσ' βόρ. ἰδιώμ. γιορτά-

σιον Ἡπ. (Ἀγναντ. Πλάκ. Πλατανούσ. Πράμαντ.) Στε-
ρελλ. (Ἀμφιλογ. Ἀχυρ. Εὐρυταν. Ναύπακτ. Σιβ. Σπάρτ.)
Ἐκ τοῦ ρ. γιορτάζω.

1) Ἐορτάσιμος ἡμέρα, ἐορτὴ ἐνθ' ἄν.: Τὸ γιορτάσι τῆς
ἀγία-Παρασκευῆς Πελοπν. (Βασαρ.) Τὰ καλὰ μου φορῶ
μόνο 'ς τὰ γιορτάσια Πελοπν. (Καλάβρυτ.) Οἱ μέρες τοῦ
χρόνου δὲν ἔφταναν γιὰ νὰ βάλουν τὰ γιορτάσια ὅλων τῶν
ἀγίων Στερελλ. (Αἰτωλ.) Αὐριον εἶναι γιορτάσι Ἡπ. Τὸ
δάσος τῶν πλατάνων ἔχει πένθιμο γιορτάσι τὰ φύλλα ξε-
θωρα... σήπονται 'ς τὸ χῶμα Γ. Βλαχογιάνν., Λόγοι κι ἀντί-
λογ., 50. || Παροιμ.

Ὀπόζ' γιορτάσιον, χαίριτι, κι ὀπόχει λύπη κλαίει
(ἡ ψυχικὴ διάθεσις ἐκάστου ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὰς συνθήκας τῆς
ζωῆς τὴν ὁποῖαν διέχει) Στερελλ. (Ἀχυρ.) || Ποίημ.

Κλεισμένα στόματα | μαστιχοκέρινα,
μπουμπουκία, χρώματα | σβησμένα, ἀέρινα,
πάει, θὰ σὲ χάσω, | θεῖκό γιορτάσι

Κ. Παλαμ., Πεντασύλλ., 17

Κι οὔτε τὸ πῶς οὔτε τὸ πότε,
μ' ἄναψε, φούντωσε ἀπὸ τότε
τρελλὸ γιορτάσι πέρα ὡς πέρα

Ν. Πετιμεζ., Ἀπλ. λόγ., 32

Ψυχοσάββατο εἶν' ἀπόψε, τῶν νεκρῶν γιορτάσι

Ν. Πετιμεζ. εἰς Ἀνθολ. Η. Ἀποστολίδ., 200.

β) Ἡ ὀνομαστικὴ ἐορτὴ τινος Ἡπ. (Ἰωάνν. Πλατανούσ.
Πράμαντ. Ραδοβύζ. κ.ά.) Πελοπν. (Κλειτορ.) Στερελλ.
(Ἀμφιλογ. Ἀχυρ. Εὐρυταν. Ναύπακτ. Σιβ. Σπάρτ. Φτελ.)—
Δ. Λουκοπ., Γεωργ. Ρούμελ., 332 Κ. Χατζοπ., Ἀγάπ., 19:
Παστρεῦουν, ἔχουν γιορτάσ' Ἰωάνν. 'Σ τὰ γιορτάσια πα-
γαίνουν παρές-παρές, τρῶνε, πίνουνε κι ἀπὲ παγαίνουν 'ς
ἄλλο σπῖτι, ἴσαμε ποὺ νὰ γυρίσουν οὔλα τὰ σπῖτια πού
'χουνε γιορτάσια Κλειτορ. Ἐχον τοὺ γιορτάσιον μ' σήμερα
Ἀχυρ. Θὰ φκειάς γλυκὸ 'ς τοὺ γιορτάσιον τοῦ Ἰ'κόλα;
αὐτόθ. Γιόρτάσι ἦθε, ρακὶ σοῦ ζητοῦν ὅλοι, ὅσοι ἔρχονται
σπῖτι σου, γιὰ νὰ ποῦν χρόνια πολλὰ Δ. Λουκόπ., ἐνθ' ἄν.
Θὰ καρτιρῇ τ' αἰ-Κουσαντίν' τοῦ γιορτάσ' τ' ἀντρός τ'ς,
γιὰ νὰ φουρέσ' τὰ κινούργια Κ. Χατζόπ., ἐνθ' ἄν. Συνών.
σκόλη. 2) Ἡ διακέδασις, ὁ πανηγυρισμός, ἡ εὐωχία
κατὰ τὴν ἡμέραν ἐορτῆς πολλαχ.: Ποίημ.

Κ' ἐσώριαζαν μ' εὐλάβεια ταπεινὴ

τὰ δῶρα τους, προσφάγια σὲ γιορτάσια

Ν. Ἐστ. 19 (1935) 58. 3) Πληθ., τὰ ἐορτάσιμα ἐνδύματα
Κάλυμν.

γιορτασιὰ ἡ, Λεξ. Μπριγκ. Βλαστ. Δημητρ.

Ἐκ τοῦ ρ. γιορτάζω.

Ἡ ἐορτὴ, ὁ ἐορτασμός.

γιορτάσιμα ἐπίρρ. λόγ. σύννηθ.

Ἐκ τοῦ ἐπίθ. γιορτάσιμος.

Κατὰ τρόπον ἐορταστικόν, ἐορταστικῶς: Χτυποῦνε γιορ-
τάσιμα οἱ καμπάνες λόγ. σύννηθ. || Ποίημ.

Γιορτάσιμα σημαίνουνε βλέπω κερί, παπᾶδες.

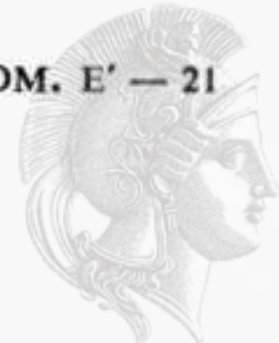
Ἀνάσταση σημαίνουνε, φωτοβολοῦν λαμπάδες

Α. Προβελ., Διπλὴ ζωή, 146. Συνών. γιορτερά.

γιορτάσιμος ἐπίθ. λόγ. σύννηθ.

Ἐκ τοῦ ἀρχ. ἐπίθ. ἐορτάσιμος.

Ἐορταστικός, ἐορτάσιμος: Σήμερον γιορτάσιμη χαρὰς
ἡμέρα Ἡμερολ. Μεγάλ. Ἑλλάδ. 1923, σ. 127. || Ποίημ.

"Ανοιξη· ἡ φύση ντύθηκε βασιλίσσας πορφύρα
καὶ λάμπει 'ς τὴ γιορτάσιμη τῆς πασχαλιᾶς στολή

Γ. Στρατήγ., Τί λέν τὰ κύμ., 111

Τὴν ὥρα ποὺ τὰ θολὰ τ' ἀστέρια τὰ 'δα
θλιμμένα ν' ἀποχαιρετοῦν τὴ γῆ
ἐσένα σὰν γιορτάσιμη λαμπάδα
καμαρωτὰ σὲ κράταγε ἡ αὐγή

Ι. Πολέμ., Πκλ. βιολ.⁴, 67. Συνών. γιορταστικός, γιορτερός.

γιορτασμα τό, Πελοπν. (Καλάβρυτ. Σουδεν. κ.ά.)
Πόντ. (Οἶν.) Στερελλ. (Αἰτωλ. 'Ακαρναν. 'Αράχ.) — Λεξ.
Βλαστ. Δημητρ. κ.ά. γιορτασμαν Πόντ. (Οἶν. κ.ά.) γιορ-
τιασμα Πελοπν. (Καλάβρυτ. Κορινθ. Κορών. Φεν.) Στερελλ.
(Αἰτωλ. 'Ακαρναν.) κ.ά. γιορταγμαν Πόντ. (Οἶν. κ.ά.)

'Εκ τοῦ Ἑλληνιστ. οὐσ. ἐορτασμα. 'Ο τύπ. γιόρ-
τιασμα ἐκ τοῦ ρ. γιορτάζω, τὸ ὅπ. βλ.

1) Ἡμέρα ἐορτῆς, ἐορτασμός Πελοπν. (Καλάβρυτ. Κορινθ.
Κορών.) Πόντ. (Οἶν.) Στερελλ. (Αἰτωλ. 'Ακαρναν.) — Λεξ.
Βλαστ. Δημητρ.: "Εχουμε καὶ νὰ καλὴ βαντιέρα, μὰ εὐ-
τοῦνη τὴ βγάνουμε μοναχὰ σὲ γιορτιάσματα (βαντιέρα =
δίσκος κεράσματος) Κορών. β) 'Επέτειος ὀνομαστικῆς ἐορ-
τῆς Πελοπν. (Καλάβρυτ. Κορινθ. Κορών. Σουδεν. κ.ά.)
Στερελλ. ('Αράχ.) κ.ά.: "Αμαν εἶναι τὸ γιορτίασμα τοῦ παι-
διοῦ της, ἡ νοικοκυρὰ θὰ στρώσῃ τὴν ἀπλάδα 'ς τὸ πάτωμα
(ἀπλάδα = εἶδος μαλλίνου τάπητος) Καλάβρυτ. 'Σ τὰ
γιορτιάσματα τοῦ νοικοκύρη στρώνουν τὴ σάλα μὲ βε-
λέντζες 'Αράχ. Μεθαύριο, τ' ἄγιο-Σπυριδώνου, ἔχετε τὰ
γιορτιάσματα τοῦ γιοῦ σας Κορών. Πρέπει νὰ πάω νὰν τὴ
χαιρετήσω, ἔχει τὰ γιορτιάσματα τ' ἀντροῦς της αὐτόθι.
Συνών. γιορτή 1β, γιορτάσι 1β, σκόλη.
2) Πληθ., γλυκύσματα παρασκευαζόμενα ἐπ' εὐκαιρίᾳ ὀνο-
μαστικῆς ἐορτῆς Πελοπν. (Φεν.)

γιορτασμός ὁ, ἐορτασμός λόγ. σύνθηθ. γιορτασμός
Λεξ. Βλαστ. Δημητρ.

Γιόρτασμα 1, τὸ ὅπ. βλ.

γιορταστής ὁ, ἐορταστής λόγ. σύνθηθ. καὶ δημῶδ. Κύ-
θηρ. γιορταστής Πελοπν. (Βερρεστ. Γαργαλ. Δημητσάν.
Δίβρ.)

Τὸ Ἑλληνιστ. οὐσ. ἐορταστής.

'Ο ἐορταστής, ὁ πανηγυριστής ἐνθ. ἀν.: "Ἄσμ.

'Εκεῖ ποὺ πιάνει ὁ γιορταστής, τὰ ὄρνια κοιὰς χορ-
ταίνουν
Δημητσάν.

Κοντοκαρτέρα, γιορταστή, κάτι νὰ σὲ ρωτήσω
αὐτόθι.

Μιὰ μαδινάδα θεὰ πῶ ἀπάνω 'ς τὸ λεμόνι,
νὰ ζήσῃ ὁ ἐορταστής κ' ἡ συντροφιά μας ὅλη

Κύθηρ. || Ποίημ.

Καθὼς πᾶν μὲ τραγούδια οἱ γιορταστᾶδες

Ι. Ζερβός, Τραγούδια, 64, 8. β) 'Επιθετ., ἐορταστικός, ὁ
ἔχων ἐορταστικὴν ὄψιν, ἐμφάνισιν Ι. Ζερβός, Τραγούδια,
29, 13: Ποίημ.

Νοικοκυρὰ παντοῦ ἡ ἐλιά, γιορταστής τ' ἀμπέλι
Συνών. γιορτάρης.

γιορταστικός ἐπίθ. ἐορταστικός λόγ. σύνθηθ. γιορτα-
στικός σύνθηθ. γιορτιαστικός Λεξ. Δημητρ.

Τὸ ἀρχ. ἐορταστικός.

Πανηγυρικός, ἐορτινός.

Συνών. βλ. εἰς λ. γιορτάσιμος.

γιορτερά ἐπίρρ. πολλαχ.

'Εκ τοῦ ἐπιθ. γιορτερός.

'Εορτασίμως, ἐορταστικῶς πολλαχ.: 'Τοιμάζεται γιὰ
τὴν ἐκκλησιά. 'Ακούει νὰ χτυποῦν οἱ καθάνες γιορτερά
κι ἀτελείωτα Θράκ. (Σαρεκκλ.) Συνών. γιορτάσιμα.

γιορτερός ἐπίθ. πολλαχ. γιορτινός Θράκ. (Αἶν.) Λῆμν.
(Πλάκ.) Προπ. (Μηχαν.) γιορτερός Μκκεδ. (Καταφύγ.)
γιορτινός Θεσσ. (Πήλ.) Μκκεδ. ('Αρέθουσ. 'Αρν. Σέρρ.)
'Εκ τοῦ οὐσ. γιορτή καὶ τῆς παραγωγ. καταλ.
-ερός.

'Εορταστικός, ἐορτάσιμος πολλαχ.: Γιορτερά ροῦχα Θήρ.
Γιορτερὴ μέρα σήμερα καὶ ἔχετε φασούλια; 'Ο Θεγός νὰ
σᾶς ἐλεήσῃ! Θράκ. (Μέτρ.) Γιορτερά τραγούδια, ποὺ
τραγουδεῖσθαι 'ς τίς γιορτές Κρήτ. Τὰ γιορτερά τὰ
ροῦχα τὰ φορούσασι 'ς τίς μεγάλες μέρες, τίς γιορτερές
Βιθυν. (Κίος). "Εχω δυὸ κορδέλις, μιὰ καθημερ'νὴ κι μιὰ
γιορτινὴ Προπ. (Μηχαν.) || Παροιμ. φρ. Οὐ τιμπελ'ς
γιορτινὴ τὴν ἔχ' τὴ δουλειὰ (οἱ ὀκνηροὶ σπανίως ἐργάζονται)
Μκκεδ. (Σέρρ.) β) Οὐδ. πληθ. ὡς οὐσ., γιορτερά = τὰ κατὰ
τὰς ἐορτὰς φερόμενα ἐνδύματα πολλαχ.: Φόρειε τὰ γιορτερά
της Εὐβ. (Βρύς.) Γιάντα φορεῖς πάλι τὰ γιορτερά σου; Εὐβ.
(Κουρ.) Γ-οῦλος ὁ κόσμος βάζ'νε τὰ γιορτερά τ'ς καὶ χαι-
ρ'δαι Θράκ. (Μέτρ.) || Ποίημ.

Φοροῦν τὰ δέντρα γιορτερά, μοσχᾶτα τὰ λουλούδια

Γ. Βιζυην., 'Αθιδ. Αὔραι², 9,9. Συνών. βλ. εἰς λ. γιορ-
τάσιμος.

γιορτεύω ἀμάρτ. γιορτεύγω Ρόδ.

'Εκ τοῦ Βυζαντ. ἐορτεύω, τὸ ὅπ. ἐκ τοῦ οὐσ. ἐορ-
τή, ὅπου καὶ γιορτή, καὶ τῆς καταλ. -εύω.

Γιορτάζω, Α1, τὸ ὅπ. βλ.

γιορτή ἡ, ἐορτὴ λόγ. κοιν. καὶ δημῶδ. Κάμπ. Κάσ. Δ.
Κρήτ. Πόντ. Σύμ. γιορτὴ κοιν. καὶ 'Απουλ. (Καλημ.) Καλαβρ.
(Μπόβ.) Καππ. Πόντ.— Ι. Βενιζέλ.², Παροιμ., 178,30 καὶ
328, 629. γιορτὴ βόρ. ἰδιώμ. γιορτὴ Μκκεδ. (Βελβ.) γιορτὰ
Τσακων. (Βάτικ. κ.ά.) γιορτῆ Καππ. ('Αραβάν. Γούρτον.
Σίλ. κ.ά.) 'ιορτὴ 'Ιθάκ. Μεγίστ. 'ιορτὴ Μκκεδ. (Γαλατ.
Δρυμ.) Στερελλ. (Γαλαξ.) κ.ά. 'ορτὴ Καππ. (Φάρασ.) Νάξ.
('Απύρανθ.) Σίφν. βιορτὴ Βύρων 2, 696. Πληθ. γιορτές
κοιν. ἐορτάδες Δ. Κρήτ. Κύπρ. Πελοπν. (Πάτρ.) γιορτὴ
'Απουλ. γιορτάδες πολλαχ. γιορτάδες βόρ. ἰδιώμ. γιορτά-
δεις βόρ. ἰδιώμ. γιορτάδες Καλαβρ. (Μπόβ.) Τσακων. γιορ-
τάδες Κύπρ. γιορτάς Καππ. (Μισθ.) γιορτάρες Καππ. ('Αρα-
βάν.) Γεν. γιορτᾶδωνε Κεφαλλ. Οὐδ. γιορτία τά, Πελοπν.
(Τριφυλ.)

Τὸ ἀρχ. οὐσ. ἐορτή. 'Ο τύπ. γιορτὴ ἐκ τοῦ γιορ-
τὴ, ἴσως δι' ἐνδιαμέσου τύπ. γερτὴ. Πβ. Α. Μπούτουρ.,
Φωνητ. 'Ορθογρ. Ν. Ἑλλην., 14-32.

1) Πᾶσα ἐορτὴ, ἐορτάσιμος ἡμέρα κοιν. καὶ Καλαβρ.
(Μπόβ.) Καππ. ('Αραβάν.) Πόντ. Τσακων.: Σήμερα-αὔριο
εἶναι γιορτὴ. Τὸν ἄλλο μῆνα ἔχομε πολλὰς γιορτές. Γιορτά-
ζομε τὴν ἐορτὴ τοῦ ἁγίου Νικολάου σήμερα κοιν. Γιορτὴ,
ποτὲ δὲ δουλεύομε "Ηπ. (Χιμάρ.) Ταχιά εἶναι μιγάλ' γιορτὴ
βόρ. ἰδιώμ. Δὲ goitāni γιορτάδεις αὐτεῖν' σήμερα Θεσσ.

